

**CONFORM CU
ORIGINALUL**

Kylee

PROIECT
„Servicii sociale eficiente în slujba cetățenului bucureștean”

LINIE DE FINANȚARE: Programul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative

AXĂ PRIORITARĂ: Îmbunătățirea calității și eficienței furnizării serviciilor publice, cu accentul pus pe procesul de descentralizare

DOMENIUL DE INTERVENȚIE: Sprijin pentru procesul de descentralizare sectorială a serviciilor

OPERATIUNEA: Optimizarea structurilor pentru noile servicii descentralizate/deconcentrate din cele trei sectoare prioritare

JUSTIFICAREA NECESITĂȚII IMPLEMENTĂRII PROIECTULUI: În misiunea sa zilnică de asigurare a acoperirii nevoilor sociale ale cetățenilor municipiului București și ale situațiilor de urgentă socială care nu pot fi rezolvate la nivelul Consiliilor Locale ale sectoarelor municipiului București, Direcția Generală de Asistență Socială a Municipiului București se confruntă deseori cu o serie de probleme legate de funcționalitatea structurală a sistemului municipal de asistență socială.

Pe de o parte, se poate constata o inadecvare a serviciilor sociale oferite în municipiul București, serviciile sociale de aici cunoscând o dezvoltare lentă în ultimii ani, baza sistemului fiind constituită de servicii create la sfârșitul anilor 90, pe baza restrukturării și adaptării unor servicii sociale deja existente (precum „orfelinatele pentru copii”, transformate în centre de plasament, căminelor – spital pentru persoane cu dizabilități sau vârstnice transformate în centre de reintegrare ocupațională sau centre de îngrijire și asistență). În paralel cu aceste servicii, de la începutul anilor 2000 a fost creat un tip de servicii sociale inexistente în România până la acea dată, precum centrele de zi, centrele de respiro, centrele de informare și consiliere și au fost adoptate anumite mecanisme financiare locale diferite de răspuns la nevoile sociale.

In primul rând, pe fondul schimbărilor socio-economice din municipiul București din ultimii ani, există un număr foarte mare de persoane rezidente în București fără forme legale, ale căror nevoi sociale nu pot fi acoperite de către administrația publică, datorită specificului local al serviciilor, oferite doar cetățenilor rezidenți în sectorul respectiv. Aceste persoane sunt de cele mai multe ori angajate în activități de economie subterană, nu au mijloace de subsistenta în localitățile de origine, unde nu pot fi constrânsi să se întoarcă, trăiesc în concubinaj, nu au forme legale în spațiile în care locuiesc iar minorii unor astfel de familii nu pot beneficia de nici un tip de prestație sau serviciu social. Lipsa condițiilor de acces la serviciile publice a acestor persoane, face imposibila cuantificarea numărului lor sau estimarea curbelor de evoluție a acestui număr. Pentru astfel de persoane, nici serviciile primăriilor de sector și nici Primăria generală a Capitalei nu oferă vreun tip de serviciu social.

In al doilea rând, în municipiul București au apărut nevoi sociale noi, care nu erau atât de emergente în perioada de cristalizare a sistemului de servicii sociale și pentru care nu s-au găsit încă modalități de răspuns instituțional coerent. O categorie de nevoie socială recentă a apărut pe fondul efectelor produse de restituirea proprietăților imobiliare, datorită căreia un număr foarte

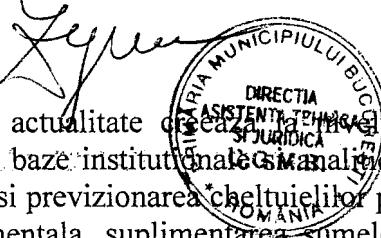
DIRECȚIA
ASISTENȚA TEHNICĂ
SI JURIDICĂ
S.G.M.R.

mare de persoane vârstnice și familiile sunt evacuate, fară ca acestora să le poată fi oferit vreun serviciu social de urgență până la rezolvarea situației locative. De exemplu, singurul serviciu oferit la acest moment familiilor aflate în situații de urgență locativă este centrul maternal, care însă nu poate primi decât femei cu copii până la 3 ani. Imposibilitatea rezidenței temporare alături de soț și de copiii mai mari determină mamele să nu părăsească familia și să prefere soluții de locuit insalubre, care pun în pericol viața copiilor minori. O alta categorie o reprezintă consumatorii de substanțe psihotrope, a căror număr este în continuă creștere și care au nevoie de acoperirea socială după ieșirea din serviciile medicale sau de asistență pentru reducerea riscului asociat consumului și pentru care nu există servicii sociale publice sau private. De asemenea, generația tinerilor care părăsesc sistemul de protecție specială constituie o altă provocare pentru sistemul de asistență socială, neexistând servicii performante pentru integrarea socio-profesională a acestora.

In al treilea rând, inadecvarea serviciilor sociale este dovedita de creșterea cheltuielilor de asistență socială, prin cumularea mai multor tipuri de servicii pentru același beneficiar, fără însă ca aceasta cumulare să producă schimbarea pozitiva în viața asistatului. De exemplu, beneficiarii venitului minim garantat ramân în plata timp de 2, 3 sau chiar 4 ani, primesc servicii de cantina socială, de centru de zi, de ajutor financiar în bani sau alimente cu ocazia sărbătorilor, subvenții pentru plata încălzirii, însă nu sunt sprijiniți să urmeze cursuri de calificare, nu sunt acompaniați în vederea găsirii și menținerei unui loc de munca, nu sunt consiliați în privința renunțării la abuzul de alcool sau condiționați la plata prin accesarea unei bai publice. În mod similar, ocupanții locuințelor sociale sunt considerați a fi rezidenți permanenți ai acestor locuințe, nefiind depuse eforturi pentru depășirea situațiilor de dificultate care a determinat acordarea acestui tip de ajutor. Inadecvarea serviciilor este dovedita și de existența unui număr constant de copii ai străzii în ultimii 10 ani, cu o creștere îngrijorătoare a numărului acestora în ultimii doi ani, deși la nivelul fiecărui sector și al municipalității există centre de primire, servicii de prevenire și echipe stradale mobile.

Pe de altă parte, se poate constata o dezvoltare neunitată a serviciilor sociale publice între sectoarele municipiului București, și prin urmare o discriminare a cetățenilor Capitalei în privința accesului la acestea pe baza domiciliului. De exemplu, sectorul 5 al capitalei nu dispune de nici un centru de îngrijire și asistență pentru persoanele vârstnice dependente, în timp ce sectorul 1, la un număr mai mic de populație, are 5 astfel de centre. În mod similar, la nivelul sectorului 2 al Capitalei nu există decât 18 locuri în centrul de primire în regim de urgență pentru persoanele adulte fără adăpost, în timp ce sectorul 3 dispune de o capacitate de 120 de locuri. Si prestațiile excepționale de sprijin social diferă semnificativ între sectoare. De exemplu, în primul trimestru al anului 2009, sectorul 2 al a acordat un număr de 183 de ajutoare financiare de urgență pentru acoperirea unor necesități iar sectorul 6 doar un singur ajutor. Acest lucru nu se datorează diferențelor de număr de persoane aflate în situații de dificultate, toate sectoarele având cifre similare în privința beneficiarilor venitului minim garant, al persoanelor cu handicap grav și accentuat sau al persoanelor vârstnice dependente, ci datorită unei ponderi diferite a problematicii sociale în procesul de planificare strategică a dezvoltării serviciilor.

Nici serviciile sociale din structura serviciilor oferite de Direcția Generală de Asistență Socială a Municipiului București nu mai pot fi considerate de actualitate, actuala organizare și ciclicitate de proces datând încă de la înființarea acestei instituții, respectiv din anul 2003. Regulamentul de organizare și funcționare, metodologia folosită și mijloacele logistice și de resursă umană fac imposibilă aplicarea unor metode eficiente de asistență socială, precum managementul de caz sau individualizarea planurilor de intervenție, prin disponibilitatea unor servicii care să răspundă nevoilor sociale recente.

Aceasta structura organizationala care nu mai are o baza de actualitate DGASMB si alte probleme, cea mai importanta fiind lipsa unei baze institutionale care sa sprijine bugetarea cat mai exacta a necesitatilor existente si previzionarea cheltuielilor pe viitor. Practic, bugetarea se face avand la baza metoda incrementală, suplimentarea sumelor aferente DGASMB facandu-se de la an la an in functie doar de numarul persoanelor asistate aflate in evidente si nu de necesitatile reale. Acestea deriva nu numai din numarul persoanelor asistate, ci si din alti factori, cum ar fi oferirea de mai multe tipuri de ajutor social, intr-un interval scurt de timp, iar alta la o perioada mai lunga si doar de un anumit tip. Aceste suprapunerile deriva deci atat din organizarea interna a serviciilor, care nu mai sunt adaptate nevoilor in continua crestere, cat si din lipsa unei evidente foarte exacte a tipurilor de ajutor oferite diversilor beneficiari si a costurilor implicate de acestea.

Pentru rezolvarea acestor probleme au fost identificate doua solutii, care, datorita limitarilor financiare permanente, nu au putut fi implementate, desi necesitatea lor a fost constant formulata:

1. desfasurarea unui amplu studiu sociologic la nivelul populatiei Municipiului Bucuresti, in care sa fie inclusi atat beneficiarii directi ai acestor servicii, cat si cetatenii care nu apeleaza la acestea, dar sunt zilnic confruntati cu acestia.
2. Implementarea unui sistem informatic complex, prin intermediul caruia sa poata fi monitorizata permanent situatia beneficiarilor serviciilor sociale si formele de ajutor de care acestia beneficiaza.

In ceea ce priveste **prima componenta** a nevoilor identificate, se doreste rezolvarea acestei situatii printr-o noua abordare, mai apropiata de cetatean, si anume de jos in sus (bottom-up), in detrimentul uneia clasice, in care decidentul ia masurile pe care le considera potrivite- abordarea de sus in jos (top-down); mai pe scurt, abordarea rezolvarei situatiei existente prin implicarea beneficiarilor directi ai serviciilor sociale oferite. Acest lucru se va realiza prin desfasurarea unui amplu studiu sociologic la nivelul populatiei Bucurestului, un studiu extrem de necesar pentru a putea cuantifica nevoile reale ale populatiei in raport cu ceea ce serviciile sociale ofera in acest moment.

Tehnic, se preconizeaza ca acesta sa abordeze mai multe tipuri de cercetare sociologica, prin care sa se acopere o gama cat mai larga de categorii de beneficiari ai acestor servicii. Astfel, acest studiu dorim sa acopere mai multe paliere de cercetare, urmand sa cuprinda:

- un sondaj de opinie, aplicat unui numar de 7000 de persoane (aprox. 1166 de persoane din fiecare sector)
- organizarea de focus grupuri cu persoanele beneficiare de servicii sociale (cel putin 4 categorii de beneficiari si un numar minim de 12 grupuri)
- organizarea de grupuri tip "Delphi" (cel putin 5 categorii de beneficiari ai serviciilor sociale si un numar minim de 10 grupuri)
- efectuarea de interviuri in profunzime (cel putin 5 categorii de beneficiari ai serviciilor sociale si un numar minim de 30 de interviuri desfasurate)

Aceasta cercetare sociologica va fi urmata de elaborarea unui raport sociologic care sa interpreteze datele ~~acumulate~~ ce va fi urmat de o analiza calitativa si cantitativa a nevoilor sociale reale ale cetatenilor. Toate aceste documente vor constitui baza pentru realizarea optimizarii structurii DGASMB, avand ca punct de plecare formularea ~~unui~~ set de documente strategice: organizograma, regulament de organizare si functionare, strategie de dezvoltare pe termen mediu si lung, planificarea resurselor existente cat mai eficiente.

**CONFORM CU
ORIGINALUL**

In ceea ce priveste **a doua componenta** de solutionare identificata, sistemul informatic integrat, aceasta raspunde unui set mai complex de probleme organizationale: suprapunerile in acordarea de asistenta sociala sau lipsa acordarii acestora, bugetarea avand la baza doar cheltuielile din anii precedenti si nu situatia reala existenta in teren, lipsa unor indicatori de performanta usor de gestionat pe baza carora sa se poata formula propuneri pentru viitor sau sa se poata lua masuri urgente.

Practic, acest sistem informatic va presupune:

- introducerea indicatorilor de performanta ce vor fi luati ca punct de referinta la analiza situatiei furnizarii de servicii sociale la nivelul Municipiului Bucuresti;
- introducerea in baza de date a persoanelor beneficiare de servicii sociale;
- crearea bazei de date privind tipul si quantumul ajutoarelor primite de catre beneficiarii directi ai acestora;
- integrarea unui sistem de alertare pentru asigurarea unei repartizari echitabile si la timp, fara suprapuneri, a ajutoarelor oferite.

Astfel, prin acest sistem se preconizeaza identificarea suprapunerile in oferirea serviciilor, avand in acelasi timp un sistem de alerta prin care sa fie imediat identificate persoanele care nu au beneficiat recent de ele. Prin implementarea acestui sistem se va asigura o distributie echitabila a serviciilor sociale oferte, in timp real, si la costuri care sa fie predictibile, atat pe termen scurt cat si lung. Sistemul informatic trebuie in acelasi timp sa poata genera rapoarte la zi ale situatiei existente, care sa poata fi puse imediat la dispozitia publicului, prin postarea lor pe siteul institutiei, asigurandu-se astfel un grad ridicat de transparenta, dar si al factorilor de decizie de la nivelul PMB (Primarului MB si CGMB).

Astfel, reiese necesitatea revizuirii structurii de specialitate a municipalitatii Bucuresti in domeniul social, in vederea asigurarii cerintelor legale de acoperire a nevoii de servicii sociale nesatisfacute de catre sectoare, a solutionarii urgentelor sociale si a coordonarii metodologice a directiilor de sector, asa cum sunt acestea prevazute de Legea nr. 47/2006 privind sistemul national de asistenta sociala. Proiectul propus sustine ca o astfel de revizuire sa aiba la baza o evaluare cat mai realista a nevoilor sociale actuale ale cetatenilor municipiului Bucuresti si ca restructurarea serviciilor oferte de catre Directia Generala de Asistenta Sociala a municipiului Bucuresti sa se concretizeze printr-un set de documente strategice: organograma, regulament de organizare si functionare, strategie de dezvoltare pe termen mediu si lung prin planificarea resurselor existente cat mai eficient.

In conditiile actuale, cand limitarile bugetare sunt extreme, iar legislatia nu mai permite angajari in sectorul public, singura solutie pentru ca DGASMB sa-si atinga obiectivele este obtinerea de finantari nerambursabile care sa sprijine activitatile institutiei. PO DCA este o oportunitate tinand cont de specificul problemelor identificate.

